

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2010. március 23. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

A vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és társai** ellen indított büntetőügyben a **Bács-Kiskun Megyei Bíróság** 2009. november 17. napján kihirdetett **5.B.77/2008/35. számú ítéletének az I.rendű és III.r. vádlottakra vonatkozó részét helyben hagyja** azzal, hogy a Vám- és Pénzügyőrség Vámáruraktáránál Rkv. 2438/99. szám alatt kezelt és elkobozni rendelt bűnjelekre vonatkozó rendelkezést **mellőzi**.

Felhívja az elsőfokú bíróságot, hogy ezen bűnjelek vonatkozásában a szükséges intézkedést tegye meg.

A Bács-Kiskun Megyei Bíróságnál Bny. 11/2008/119., 120. és 122. szám alatti bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó rendelkezést **mellőzi**.

Az I.r. vádlottat érintő feloldott zár alá vételben szereplő 1.186.000.- (egymillió-egyszáznyolcvanhatezer) forintot I.r. vádlottnak rendeli kiadni.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság bűnösnek mondta ki az I.r. vádlottat hivatali vesztegetés büntetében, a III.r. vádlottat kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntetében és hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. Ezért az I.r. és a III.r. vádlottakat személyenként, egyezően 360 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét mindkét vádlott vonatkozásában egyezően 300.- forintban állapította meg. A vádlottakkal szemben személyenként így kiszabott

összesen 108.000.- forint pénzbüntetésbe az I.r. vádlott által 1999. január 22. napjától 2000. május 21. napjáig előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idővel, a III.r. vádlott által 1999. január 22. napjától 2000. április 24. napjáig előzetes fogvatartásban töltött idővel a pénzbüntetést megfizetettnek tekintette.

A Vám- és Pénzügyőrség Fővárosi Hivatala 1999. augusztus 23. napján kelt 66/1999.bü. számú határozatával elrendelt zár alá vételt feloldotta.

A Vám- és Pénzügyőrség Vámáruraktáránál Rkv.2438/99. számon bevételezett és nyilvántartott eszközök lefoglalását megszüntette és elkobozta.

A Bács-Kiskun Megyei Bíróságnál Bny.11/2008. számon bevételezett és nyilvántartott bűnjelek lefoglalását megszüntette és

a 119., 120. és 122. tételszám alattiakat elkobozta,

a 70-74., a 78. tételszám alattiakból a borítékban tárolt („felirat”) és 82. tételszám alattiakról megállapította, hogy azok az iratok részét képezik,

a 15. szám alattiakat a Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnokságának visszaküldeni,

a 19. és a 78. tételszám alattiak közül a vezetői engedélyeket, a személyi igazolványokat, a forgalmi engedélyt és a 84. tételszám alatti 13 db rendszámtáblát a Német Szövetségi Köztársaság Nagykövetségének, a Bajai Polgármesteri Hivatal Okmányirodájának, a Nemzeti Közlekedési Hatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóságának, illetve az APEH Dél-alföldi Regionális Igazgatóságának megküldeni,

az 1-14., 16-18., a 19., a 20-69., a 75., a 79-81., a 85-97., a 99-118. és a 123-133. tételszám alattiakat az I.r. vádlottnak,

a 76. tételszám alattiakat (1. sz. név)-nek,

a 77. tételszám alattiakat a III.r. vádlottnak,

a 83. tételszám alattiakat a II.r. vádlottnak,

a 98. és 121. tételszám alattiakat **(2. sz. név)**-nek kiadni rendelte.

Úgy rendelkezett, hogy az eljárás során felmerült összesen 982.792.- forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I.r. és a III.r. vádlottak és védőik jelentettek be fellebbezést a vádlottak felmentése érdekében és az I.r. vádlott és védője a lefoglalt műszaki cikkek elkobzása miatt, azoknak az I.r. vádlott részére kiadása érdekében is.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.16/2010. számú átiratában a tényállásnak bizonyos pontokon való kiegészítése mellett az első fokú ítélet megváltoztatását indítványozta akként, hogy az ítélet tábla az első fokú ítéletnek az I.r. és III.r. vádlottakra vonatkozó részét változtassa meg akként, hogy az elkobzott bűnjelek tekintetében a lefoglalás megszüntetését mellőzze,

Bf.I.27/2010/6.

egyebekben hagyja helyben. A bűnösségi körülményeket, továbbá jogszabályhelyek hiányos és téves felhívását észrevételezte.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket csak az elkobzott árukra érintően ítélte részben alaposnak, az ügyészi indítványt és észrevételeket osztotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt. A tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok egybehangzó adataira és az I.r. vádlottnak a fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozatára figyelemmel az alábbiak szerint kiegészítette:

az I.r. vádlott a nagykorú gyereke eltartásáról is gondoskodik.

A III.r. vádlott a Btk. 137. § 1/j. pontja alapján volt hivatalos személy.

A III.r. vádlott terhére megállapított vesztegetés büntettének elkövetési magatartása a kötelességszegés. Ezért az ítélet tábla az első fokú ítélet jogi indokolásából a 26. oldal utolsó előtti bekezdését, mely a III.r. vádlott feladatai, kötelességeit tartalmazza, a tényállásba emeli.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, ami a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A felmentésre irányuló fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadják. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottak tagadásával szemben a III.r. vádlott által a feljegyzésben írtakat, illetve a beismerő vallomását, valamint az okirati és egyéb közvetett bizonyítékokat fogadta el.

Az I.r. vádlott védője kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a két vádlott közötti ismeretséget az I.r. vádlott határidőnaplójában talált bejegyzés, a telefonregisztere és a gépkocsijából előkerült ügyeleti beosztás alapján alátámasztottnak találta. Szerinte ugyanis a határidőnaplóban a névbeírás ékezet nélkül (nev)-ként szerepel, ami miatt kétséges, hogy a III.r. vádlottra vonatkozik, tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a telefonregiszterrel kapcsolatban mobiltelefonszámra, mert vezetékes telefonszámról volt szó, és az I.r. vádlott gépkocsijából nem csak a III.r. vádlottra vonatkozó, hanem a teljes ügyeleti beosztás került elő. Ugyanakkor szerinte a III.r. vádlott lakásán nem Sony típusú videomagnóra, hanem Sony tv-re és távirányítóra vonatkozó kezelési utasítást foglaltak le.

A III.r. vádlott védője kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott kézzel írt feljegyzését bizonyítékként értékelte. Álláspontját arra alapította, hogy előtte a

vádlottat nem figyelmeztették az eljárásjog által biztosított jogaira és a feljegyzés tartalmát tekintve sem egyértelmű. Továbbá, szerinte a III.r. vádlott ezt követő, a törvényes figyelmeztetések után gyanúsítottként tett beismerő vallomása sem fogadható el, mert annak megtételében a hosszú szolgálat utáni fáradtság és a kihallgatás körülményei, a szorongatott helyzete befolyásolták. Ezért bizonyítottság hiányában indítványozta a vádlott felmentését.

Az ítélet tábla a védők által felhozottak közül egyedül a III.r. vádlott védőjének a vádlott által írt feljegyzés (nyomozati iratok 2. kötet 458. oldal) bizonyítékként történő elfogadásával kapcsolatos kifogását találta alaposnak. Először is azt kellett eldönteni, hogy ez a feljegyzés valamilyen minőségben - tanúként, vagy gyanúsítottként - felvett kihallgatási jegyzőkönyvnek, vagy más okiratnak tekinthető-e. Az ítélet tábla álláspontja szerint mivel a nyomozó hatóság előzetes felderítése során keletkezett, okirati bizonyítéknak kell tekinteni. A büntetőeljárásban az okirat is felhasználható mint bizonyítási eszköz [Be. 116. § (1) bekezdés], de a jelen esetben figyelembe kell venni, hogy a később gyanúsítottai pozícióba kerülő személy vallomását rögzítő okiratról van szó. A büntetőeljárás során csak olyan eljárási cselekmények keretében beszerzett bizonyítékot lehet felhasználni, mellyel kapcsolatban a gyanúsítottat védő garanciális jellegű szabályok maradéktalanul érvényesültek. Ezért jelen esetben a feljegyzés megírása előtt figyelmeztetni kellett volna a III.r. vádlottat a Be. 117. § (2) bekezdésében foglaltakra vagyis arra, hogy megilleti a hallgatás joga és, hogy amit leír, az később bizonyítékként felhasználható. Erre azonban nem került sor. A feljegyzésre ugyan utólag rávezetésre került az önvádra és más megvádolására történt figyelmeztetés, de mivel előzőleg kellett volna a vallomás megtagadási jogra kioktatni, ilyen formán ennek nincs jelentősége. Ilyen körülmények között a feljegyzés bizonyítékként történő felhasználása sértette a hallgatás garanciális perrendi jogát és az önvádra kötelezés tilalmának elvét. Az olyan bizonyíték, mely e jogok sérelmének kiváltására alkalmas, nem tekinthető törvényes bizonyítékoknak. Ezért az ítélet tábla a szóban forgó feljegyzést a bizonyítékok köréből kirekesztette és az erre vonatkozó indokolást az első fokú ítéletből mellőzte (ÍH 2005. 136.).

Mindez azonban az első fokú ítélet megalapozottságát nem érintette, ugyanis a III.r. vádlott gyanúsítottkénti kihallgatásáról készült jegyzőkönyv már bizonyítékként felhasználható volt, mert kihallgatására az eljárási törvény szerinti garanciális szabályok megtartásával került sor. Ebben ugyan visszautalt a feljegyzésben foglaltakra, de mivel e mellett meg is ismételte azokat és elmondta, hogy az I.r. vádlottól azért kapott egy Sony

Bf.I.27/2010/6.

típusú videomagnót, hogy a vámkezelést azon a napon ne a jogszabálynak megfelelően végezze el, ezen vallomása már bizonyítékként teljes értékű és figyelembe vehető volt (nyomozati iratok 2. kötet 468. oldal 3. bekezdése).

Az I.r. vádlott védőjének kifogásaival kapcsolatban megállapítható, hogy csupán az I.r. vádlott telefonregiszterében rögzített adat szorul helyesbítésre annyiban, hogy abban a III.r. vádlottnak valóban nem a mobiltelefonszáma, hanem az otthoni vezetékes telefonszáma volt rögzítve (nyomozati iratok 1. kötet 199. oldal 9. és 10. bekezdése). Ezért az ítélet az első fokú ítélet indokolása 24. oldal 3. bekezdését akként helyesbíti, hogy az I.r. vádlott telefonregiszterében a III.r. vádlott otthoni vezetékes telefonszáma volt többek között megtalálható. Ennek viszont nincs jelentősége, hiszen az ismeretséget az ilyen telefonszám is, az elsőfokú bíróság által megállapított szinten alátámasztja.

Az I.r. vádlott határidőnaplójában a tartozás bejegyzés címszó alatt III.r. vádlott nevének névírását a többi beírás írásmódjával összehasonlítva az ítélet szerint is az inkább az elsőfokú bíróság által megállapítottak szerint "(Vezetéknév, Keresztnév első betűje-nek)" és nem a védő által megjelölt ékezet nélküli "(Vezeteknev, Keresztnév első betűje-nek)" olvasható.

A szolgálati beosztást illetően annak szintén nincs jelentősége, hogy az I.r. vádlott nem csak a III.r. vádlott beosztásával, hanem a teljes ügyeleti beosztással rendelkezett, mert ilyen ügyeleti beosztáshoz az I.r. vádlott mint kívülálló személy minden érdekeltség nélkül nem juthatott hozzá. Az ebből levont következtetést ez a bizonyíték ilyen formában sem gyengíti, az ismeretséget, a kapcsolatot így is igazolja. A védő felvetésével szemben helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a III.r. vádlott lakásán egy Sony típusú videomagnó használati utasítását foglalták le. A házkutatásról készült jegyzőkönyvben (nyomozati iratok 2. kötet 451. oldal) az került rögzítésre, hogy borítékban különféle Sony tv. és Sony videóhoz kapcsolódó okmányokat foglaltak le, a boríték felbontásáról készült jegyzőkönyv (nyomozati iratok 2. kötet 452. oldal) pedig azt tartalmazza, hogy a borítékban többek között volt egy Sony típusú videomagnóhoz való használati utasítás is, ami a bűnjeljegyzék 77. tétele alatt Sony videolejátszó használati útmutatójaként szerepel. A házkutatásra és a boríték felbontására a III.r. vádlott és hatósági tanúk jelenlétében került sor.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az iratok tartalma és a felvett bizonyítás alapján rendelkezésére álló valamennyi bizonyítékot számba vette és egyenként, valamint egymással összevetve is értékelte. Azokból a logika szabályainak is megfelelő, helyes következtetéseket vont le és kellően megindokolta, hogy e bizonyítékok a vádlottak védekezését mennyiben és miért cáfolják. A kifejtettek szerinti bizonyíték értékelés mellett megállapított tényállás megalapozott.

A bizonyítékok értékelése az azokat közvetlenül észlelő elsőfokú bíróság feladata. Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok eltérő értékelésére a másodfokú

eljárásban nincs lehetőség, ezért az ezt támadó, a vádlottak felmentését célzó vádlotti és védői fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére és cselekményeik minősítése is törvényes.

A bűnösségi körülményeket az ítélőtábla az alábbiak szerint helyesbítette, illetve kiegészítette:

a III.r. vádlottnál mivel a bűnösségét nem ismerte be és a nyomozás során tett beismerő vallomását visszavonta nem enyhítő körülmény a beismerés, az I.r. vádlottnál további enyhítő körülmény a büntetlen előélete és mindkét vádlottnál szintén további enyhítő körülmény, hogy hosszabb ideig álltak a büntetőeljárás súlya alatt.

A súlyosító körülmények körében az I.r. vádlottnál nem tekinthető ilyennek, hogy az eljárás hatálya alatt többször volt büntetve, mivel ilyenkor a befejezett eljárásokban lehet súlyosító körülményként figyelembe venni azt, hogy az azok alapját képező bűncselekményeket az illető személy más büntetőeljárás hatálya alatt követte el, továbbá

a III.r. vádlottnál nem súlyosító körülmény a halmazat, mivel azt csak a többszörös halmazat alapozza meg.

A számba vett bűnösségi körülmények mellett az elsőfokú bíróság által a vádlottakkal szemben az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott pénzbüntetés az ítélőtábla álláspontja szerint is alkalmas és elegendő a büntetés céljának eléréséhez és mértékét tekintve arányos. Az enyhítő szakasz felhívásánál azonban az elsőfokú bíróság a Btk. 87. § (1) bekezdését, illetve az I.r. vádlottnál a Btk. 87. § (2) bekezdésének az e) pontját elmulasztotta felhívni, amit az ítélőtábla ezennel pótol.

Az elsőfokú bíróság a Vám- és Pénzügyőrség Vámáruraktáránál Rkv.2438/99. szám alatt kezelt azon műszaki cikkek elkobzását rendelte el, melyeket a (forgalmi rsz.) frsz. személygépkocsiból, a II.r. vádlott által vezetett (forgalmi rsz.) frsz. tehergépkocsiból és (forg. rsz.) frsz. utánfutóból, valamint **(2. sz. név)** (Település, utca, házszám) szám alatti lakásán foglaltak le (Bajai Városi **Bf.I.27/2010/6.**

Bíróság B.353/2003. számú iratában 79. sorszám alatt lévő összesített bűneljegyzék). Ezen műszaki cikkek csempészet büntette miatt folyamatban volt büntetőeljárással érintettek. **(2. sz. név)-vel** szemben csempészet büntette és adócsalás büntette miatt a büntetőeljárást már a nyomozás során az ügyész megszüntette (nyomozati iratok 3. kötet 606. oldal és 6. kötet 1716. oldal), (II.r. vádlott neve)-vel szemben, aki az ügy

II.r. vádlottja volt, csempészet büntette miatt egyrészt a nyomozás során az ügyész (nyomozati iratok 6. kötet 1716. oldal), majd vele és az I.r. vádlottal szemben - mivel 2004. május 1. napjától a csempészet már nem minősül bűncselekménynek (2003. évi CXXVI. tv. 83. §-a és 1995. évi C. tv.) - csempészet büntette miatti vádelejtés folytán a Bajai Városi Bíróság a 3.B.353/2003/104. számú ítéletében szüntette meg az eljárást, mely megszüntető rendelkezések jogerőre is emelkedtek. A megszüntető rendelkezés mellett a Bajai Városi Bíróság a kérdéses műszaki cikkek felől úgy rendelkezett, hogy az állam tulajdonába kerülnek, amit azzal indokolt, hogy a vámkezelésüket kérő személyként feltüntetett (3. sz. név) jugoszláv állampolgár kiléte nem volt megállapítható. Az ítéletet az I.r. vádlott e vonatkozásban akként nyilatkozva, hogy „fellebbezéssel kívánok élni a lefoglalt műszaki cikkeim elkobzása miatt” megfellebbezte. A másodfokon eljáró Bács-Kiskun Megyei Bíróság a 2007. november 9. napján meghozott 1.Bf.690/2006/5. számú végzésében az első fokú ítéletet az I.r. vádlott vonatkozásában is hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A másodfokú bíróság azonban a lefoglalt műszaki cikkek tárgyában hozott elsőfokú bírósági rendelkezéssel kapcsolatban nem foglalt állást, a másodfokú határozatból nem állapítható meg, hogy a hatályon kívül helyezés e rendelkezésre is vonatkozik, vagy arra beállt a részjogerő. Ezért, a most már az első fokú eljárásra illetékes megyei bíróságnak először a részjogerő kérdésében kell állást foglalni. Amennyiben ez nem állt be, azon cikkek vonatkozásában, melyekkel kapcsolatban az ügyész hozott megszüntető határozatot az ügyészt kell megkeresni határozathozatal végett, hiszen ilyen esetben az ebben való határozathozatal nem a bíróság, hanem az ügyész feladata (BH. 1992. 684. és BH. 1993. 345.). Amelyekkel kapcsolatban pedig a bíróság szüntette meg az eljárást, különleges eljárás keretében az elsőfokú bíróságnak kell határozni, hogy elkobozhatók-e, vagy mivel a csempészet miatt az eljárás bűncselekmény hiányában megszűnt, azokat ki kell adni azon személyeknek, akiktől lefoglalásra kerültek.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az első fokú ítéletnek az I.r. és a III.r. vádlottakra vonatkozó részét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a Vám- és Pénzügyőrség Vámáruraktáránál Rkv.2438/99. szám alatt kezelt és elkobozni rendelt bűnjelekre vonatkozó rendelkezést mellőzte és felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy ezen bűnjelek vonatkozásában a szükséges intézkedést tegye meg.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az elkobozni rendelt bűnjelek lefoglalását is megszüntette. Amennyiben ugyanis a bíróság a büntetőeljárás során lefoglalt dolog elkobzását rendeli el, a lefoglalás megszüntetése tárgyában nem kell rendelkezést hozni (BH 1995. 148.). Ezért az ítélet tábla a Bács-Kiskun Megyei Bíróságnál Bny.11/2008/119., 120. és 122. számú bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzte. Ezen bűnjeleket - hamis bélyegzőkről és ehhez való betűkészletekről van szó - az indokolása szerint az elsőfokú bíróság azért kobozta el, mert birtoklásuk jogszabályba ütközik és erre a jelenleg hatályos Btk. 77. § (1)

bekezdés d) pontját hívta fel. Viszont az ügyben az elkövetéskori Btk-t alkalmazta, melynek nincs ilyen rendelkezése. Azonban mivel ez a rendelkezés leginkább az elkövetéskori Btk. 77. § (1) bekezdés a) pontjának, vagyis annak felel meg, hogy e bűnjelek birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti, az ítéletábla az elkövetésükre vonatkozó jogszabályi felhívást ekként helyesbítette.

Helyesen rendelkezett viszont az elsőfokú bíróság az 1.186.000.- forintot érintő bűnügyi zárlat feloldásáról, de nem jelölte meg, hogy kinek kell a pénzt kiadni. Mivel azt az I.r. vádlott gépkocsijában foglalták le, az ítéletábla a részére rendelte kiadni.

Az elsőfokú bíróság a határozatát hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban hozta. A Be. 403. § (5) bekezdése szerint a vádlott nem kötelezhető annak a bűnügyi költségnek a viselésére, amely annak folytán merült fel, hogy az eljárást meg kellett ismételni. Ezért a megismételt eljárásban felmerült bűnügyi költséget e jogszabályhely alapján viseli az állam, amit az ítéletábla ekként helyesbített.

Észlelte az ítéletábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében nyilvánvaló elírás folytán a személyi adatok előtt tévesen került rögzítésre, hogy az I.r. vádlott 2002. április 21. napjától volt házi őrizetben, mert házi őrizete - helyesen - 2000. április 21. napján kezdődött, amit ezennel helyesbített.

Észlelte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének 28. oldal 1. bekezdéséből a III.r. vádlott vonatkozásában a tettesi minősítésnél a jogszabályi felhívásból a § előtt a 20. kimaradt és, hogy az elsőfokú bíróság az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására elmulasztotta felhívni a Btk. 99. § (1)

Bf.I.27/2010/6.

bekezdését, melyeket az ítéletábla ezennel pótol.

Szeged, 2010. március 23.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria s.k.
a tanács tagja, előadó

Sefta Márta dr. s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.27/2010/6. számú végzése és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 5.B.77/2008/35. számú ítéletének az I.r. és a III.r. vádlottakra vonatkozó része a jelen végzés folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2010. március 23.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke